

การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
Administration of Information and Communication Technology (ICT) Based on ICT Master Plan for
Learning in Basic Educational Schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 2
เศกสรรณ์ วงศ์งาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ภูเงิน
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากรคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 231 คน และครูผู้รับผิดชอบ จำนวน 231 คน รวม 462 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะคือแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คำถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ด้วยค่า Independent sample t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และการวิเคราะห์ด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบที่มีต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างโอกาส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา มีดังนี้ การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการสร้างโอกาส ควรส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถระดมทุนเพื่อจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างจริงจัง มีหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณเพื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ด้านการเป็นผู้นำในการใช้ ICT ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูมีความรู้และทักษะในการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการอำนวยความสะดวกในการใช้ ICT เพื่อการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง และด้านการผลิตและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรบุคคลด้าน ICT

คำสำคัญ : การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ การศึกษาประถมศึกษา

ABSTRACT: The purposes of this research were 1) to study the administration of information and communication technology (ICT) based on ICT master plan for learning in basic educational schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 2, 2) to compare the opinions of school administrators and teachers, classified by positions and school sizes. The samples were all 231 school administrators, and 231 teachers in a total of 461. The instruments used in this study were a 3-part questionnaire, including checking list, 5-rating scale, open-ended form, and structured interview. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, and standard deviation, independent samples t-test, and one-way ANOVA. The statistically significant difference was set at the level of .05. The findings were as follows:

1. The administration of information and communication technology (ICT) based on ICT master plan for learning in basic educational schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 2 both as a whole and at each aspect were at “high” levels. The leaders in ICT use was reported as the highest mean score, followed by production and personnel resource potential empowerment, while the opportunity creating was reported as the lowest mean score.

2. The comparison of the opinions of school administrators and teachers towards the administration of information and communication technology (ICT) based on ICT master plan for learning in basic educational schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 2, classified by positions as a whole was not different. When considering at each aspect, it was found that the opportunity creating was statistically significant difference at .05 level; whereas, the respect aspects were not different.

3. The comparison of the opinions of school administrators and teachers towards the administration of information and communication technology (ICT) based on ICT master plan for learning in basic educational schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 2, classified by school sizes as a whole was statistically significant difference at .05 level. When considering at each aspect, it was found that the opportunity creating was statistically significant difference at .01 level, and leaders in ICT use was at .05 level; whereas, the production and personnel resource potential empowerment was not different.

4. The interview results about the development guidelines were 1) opportunity creating: the schools should promote the mobilization for computer tools procurement seriously; the criteria for budget allocation for technology information should be done with each school context, 2) leaders in ICT use: the operating training should be set for teachers to gain more knowledge and skills in using ICT for learning continually; the ICT application for learning should be facilitated thoroughly, and 3) production and personnel resource potential empowerment: the teachers who take responsible for ICT should be appointed directly in schools; the ICT use should be evaluated for improving and developing various media; the teachers’ needs should be explored about utilization from ICT for learning thoroughly; the plans for managing the computer network system both inside and connect with outside schools should be set, and the schools should integrate curriculum to accurate with learning processes in various programs according to students’ capacity.

Keywords : Administration of Information, Communication Technology

บทนำ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีวิวัฒนาการก้าวหน้าอย่างโดดเด่นจนเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการแสวงหาความรู้ ในการสื่อสารและพัฒนาในทุกมิติ รัฐบาลจึงได้ลงทุน เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่สถานศึกษาด้วยการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตจัดหาสื่อที่หลากหลายตลอดจนพัฒนาบุคคลเพื่อให้เยาวชนได้พัฒนาความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้และสร้างสรรค์ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้มาใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเพิ่มศักยภาพในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในด้านนี้อย่างเต็มที่ บุคลากรหลักที่สำคัญและสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นรูปธรรมคือผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดภาพความสำเร็จของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องในด้าน ICT วัสดุเงิน และจะต้องใช้ศักยภาพในการเป็นผู้นำ กำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เพื่อให้มีการเพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาจนบรรลุเป้าหมายด้าน ICT (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547: 6)

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, 1-6) ได้กำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2550-2554) โดยมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างโอกาส เพิ่มขีดความสามารถและยกระดับมาตรฐาน การเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ยุทธศาสตร์ที่

2 การเป็นผู้ดำเนินการใช้ ICT เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการทางการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 3 การผลิตและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรบุคคลด้าน ICT ด้วยเหตุผลและปัญหาตามที่กล่าวมา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำความรู้เกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ นำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเนื่องจากไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงกระแสอิทธิพลดังกล่าวได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความสนใจ ใฝ่รู้และกระตือรือร้นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานของหน่วยงาน วางแผน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 231 คน และครูผู้รับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 231 คน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 70 แห่ง ขนาดกลาง จำนวน 102 แห่ง และขนาดใหญ่ จำนวน 59 แห่ง และในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งสิ้น 462 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structure Interview) เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาปฏิบัติการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นประชากรพร้อมทั้งกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 462 ฉบับ เก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ จำนวน 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.90 สำหรับขั้นตอนในการสัมภาษณ์และแบบสัมภาษณ์ ไปยังสถานศึกษาล่วงหน้า 2 สัปดาห์ เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เข้าใจคำถามและเตรียมคำตอบในวันที่ไปสัมภาษณ์จริง ซึ่งเลือกจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอละ 1 โรงเรียน จำนวน 5 โรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบจำนวน 5 คน รวม 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐานโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยายวิเคราะห์ข้อมูล
2. การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ วิเคราะห์ด้วยค่า Independent sample t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างไร

นัยสำคัญ ทางสถิติจะทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Test for All Possible Comparison) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเป็นประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

6. แบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

ผล/สรุปผลการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์สรุปประเด็น ได้ดังนี้

4.1 สำรวจความต้องการของครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้อย่างทั่วถึง โดยพัฒนาการจัดทำแผนงานบุคลากรประจำปี มีการสำรวจความต้องการทัศนศึกษาดูงานของบุคลากรทั้งในด้านวัน เวลา สถานที่ เนื้อหาที่จะไปทัศนศึกษาดูงาน

4.2 สถานศึกษาวางแผนจัดทำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งภายในสถานศึกษาและการเชื่อมต่อกับเครือข่ายภายนอก โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม

4.3 สถานศึกษาบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความสามารถของผู้เรียน โดยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการให้บริการห้องสมุด โดยให้มีการศึกษาดูงานจากสถานศึกษาดั้งเดิม

อภิปรายผล จากการศึกษาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้ง 3 ด้านมีประเด็นที่ค้นพบ ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่มุ่งส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี และการจัดการเรียนการสอนที่จะต้องให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของสังคมในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนคงเล็งเห็นว่าการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่จะช่วยให้สามารถปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่องส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดหมาย ของหลักสูตร และเสริมสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 1-6) ได้กำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในช่วง ปี 2550-2554 เพื่อใช้เป็นทิศทางการพัฒนาด้าน ICT ของสถานศึกษาให้ได้คุณภาพ มาตรฐานพร้อมทั้งบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการดำเนินงานการบริหารระบบสารสนเทศได้มีการส่งเสริม สนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีการจัดระบบสารสนเทศและพัฒนาระบบสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างทั่วถึงและจริงจัง อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบันเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีเว็บไซต์ www.br2.go.th สอดคล้องกับไฟฟุอรยวรงค์สาาลี (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามสถานภาพของบุคคลโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคคลแต่ละคนมีพื้นฐานทางความคิดมีความแตกต่างกัน กล่าวคือการที่บุคคลหนึ่งจะให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้นั้น ย่อมจะเกิดจากความรุ้ความเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งสภาพและบริบทของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดโรงเรียน ไม่เหมือนกันรวมถึงปัจจัย อื่น ๆ เช่นงบประมาณที่ได้รับในการจัดสรร จำนวนบุคลากร จำนวนนักเรียน อาคารสถานที่สภาพเศรษฐกิจของชุมชน เป็นต้น

4. การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สรุปประเด็น ได้ดังนี้

4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างโอกาส ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาควรดำเนินการคือ สํารวจความต้องการของครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้อย่างทั่วถึง โดยพัฒนาการจัดทำแผนงานบุคลากรประจำปี มีการสำรวจความต้องการที่ตศศึกษาดูงานของบุคลากรทั้งในด้ำนวัน เวลา สถานที่ที่จะไป ทศศศึกษาดูงาน

4.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการเป็นผู้นำในการใช้ ICT ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาควรดำเนินการคือ สถานศึกษาวางแผนจัดทําระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งภายในสถานศึกษาและการเชื่อมต่อกับเครือข่ายภายนอก โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม

4.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการผลิตและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรบุคคลด้าน ICT ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาควรดำเนินการคือ สถานศึกษาบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความสามารถของผู้เรียน โดยพัฒนาบุคลากรให้มีความรุ้ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ 1) ด้านการสร้างโอกาส ควรส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถระดมทุนเพื่อจัดหา เครื่องคอมพิวเตอร์อย่างจริงจัง มีหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณเพื่อเทคโนโลยี 2) ด้านการเป็นผู้นำในการใช้ ICT ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูมีความรุ้และทักษะในการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการอำนวยการความสะดวกในการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้การสอนอย่างทั่วถึงสถานศึกษาวางแผนจัดทําระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งภายในสถานศึกษาและการเชื่อมต่อกับเครือข่ายภายนอก 3) ด้านการผลิตและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรบุคคลด้าน ICT ควรจัดให้ครูที่รับผิดชอบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยตรงในโรงเรียน มีการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสื่อต่าง ๆสถานศึกษาบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ กรณีศึกษาสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับองค์กรชุมชน และท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาแต่ละแห่ง 3) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละขนาดให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). บันทึกข้อตกลงในความร่วมมือและสนับสนุนโครงการโรงเรียนต้นแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ไพฑูริย์ วงศ์สาลี. (2550). การบริหารงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.